KARİKATÜR

Harp — Dönere buyurun bayım, dönere.
Amerika — Teşekkür ederim, şimdilik karnım tok!..

DÜNYA karikatürleri:

— Ya, demek bu sene denize girmeye karar verdin ha? Nasıl oldu bu böyle?..
— Arkama giyecek bir şeyim yok da ondan!..

(İtalyan karikatürü)

— Aman boynuma sarılma, Margaritacığım! Okadar kendimden geçiyorum ki, başka bir adam oldum sanıyorum ve seni kıskanıyorum!..

(İtalyan karikatürü)

— Ne o? Deli mi oldun? Neye yatıyorsun boylu boyunca?
— Ne yapayım, okadar sıcak ki, böyle güneşten biraz daha uzağa kaçmış oluyorum!...

(Fransız karikatürü)

— Nişanlımın karşısına bu sene de ayni elbise ile çıkmak istemiyordum...
— Yeni bir elbise mi yaptırdın?..
— Hayır, yeni bir nişanlı buldum!..

No. 291 CİLT: 12 SENE: 6 FİYATI 10 KURUŞTUR 24 TEMMUZ 1941

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

SAHİBİ: SEDAT SİMAVİ
İDAREHANESİ: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telğraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul 103

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye ivin seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400, üç aylığı 200 kuruştur.

İNGİLİZLER «VİKTORYA = ZAFER» KELİMESİNİN İLK HARFİ OLAN V REMZİLE ORDU KURDULAR:
Salamon — Ö'en karim Viktorya'nin ruhi şad olsun... Er yere onun isminin ilk harfini yaziyorum!...

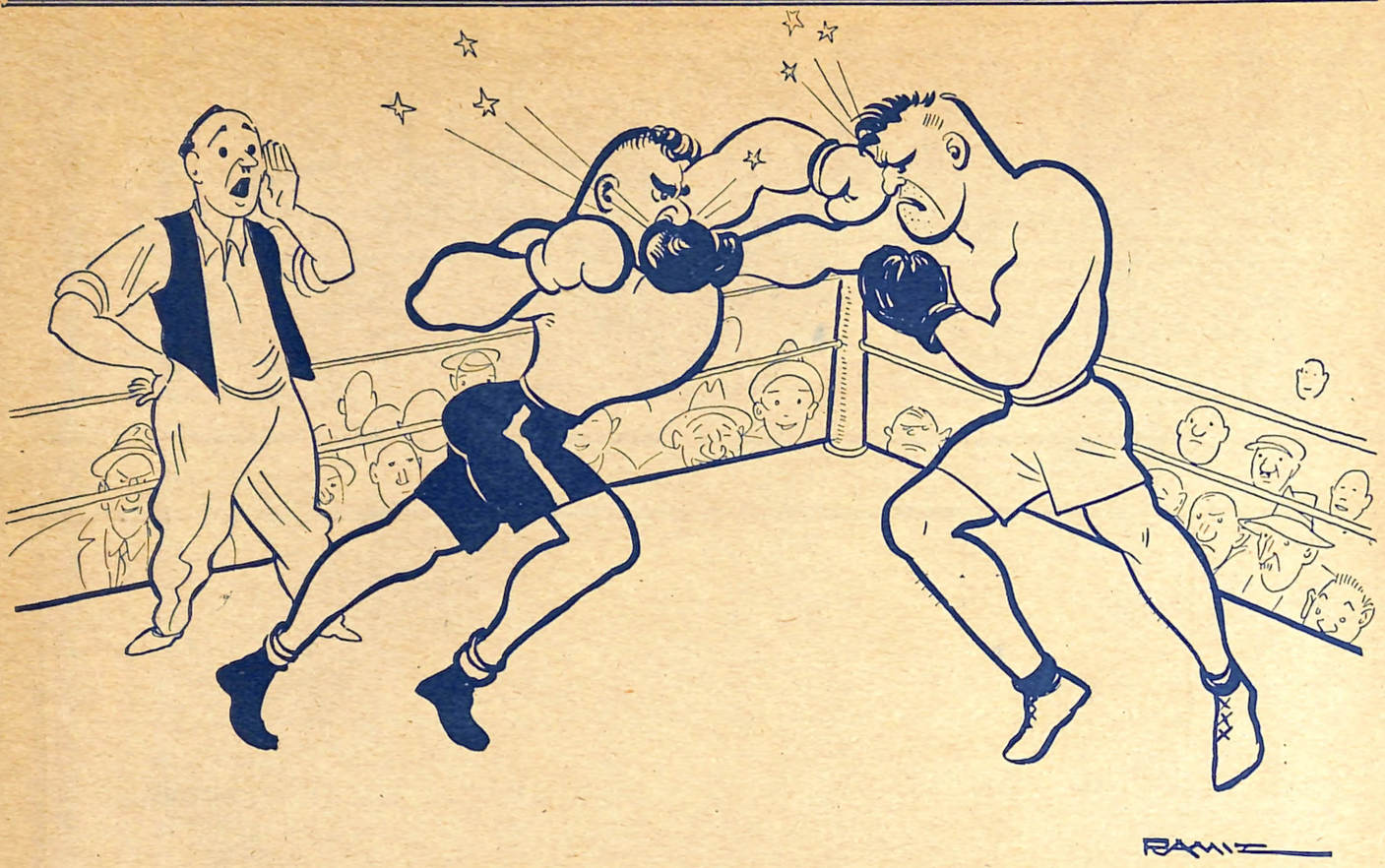

Hakem — Yavaş itişin yahu... Kendinizi tramvayda mı zannettiniz!..

HAFTADAN HAFTAYA

Dokuz Milyonun Muharebesi...

BİR kır kahvesinin çardağı altında oturuyordum. Yanımdaki masada beş, altı kişi, yüksek sesle gazete okuyan bir gencin etrafında halka teşkil etmişlerdi. Okunan yazı, geçen hafta Ankara Gençler kulübü ile Beşiktaş Spor kulübü arasında Ankarada yapılan meşhur tekmeli yumruklu maça ait bir muhabir mektubu idi.

Oyunda kaybeden Beşiktaşlıların Allah Allah nidası ile hasımlarına saldırır ve onları tekme ve yumrukları ile birer birer yere sererken tribünlerde hâsıl olan heyecanı tasvir eden satırlar okunurken yanımdaki bir ihtiyarın dua eder gibi elleri ile yüzünü sıvazladığını gördüm. Ayni zamanda da: «yarabbi sana çok şükür» diye söyleniyordu.

Göz göze geldik, dayanamadım:

— Birader efendi. Bu şükredilecek vaziyet değil, hüngür hüngür ağlanacak bir facia, dedim. Düşünün bir kere. Memleketin en iyi yetişmiş, en centilmen ve mükemmel gençlerinden mürekkep olması lâzım gelen iki grup bir spor sahasında karşılaşıyorlar. Halk kendilerinden kardeşçe bir oyun beklerken bir mahalle kavgası karşısında kalarak heyecan ve teessüre düşüyor, sonra...

İhtiyar elini sallıyarak ve dişsiz ağzı ile gülerek sözümü kesti:

— Yanlış anlıyorsunuz. Benim ellerimi açarak Tanrıya hamdü şükür etmemin sebebi büsbütün başka. Havadisi dinlerken gayri ihtiyarî ayni günlerde Rusyada oynanan büyük maçı hatırladım. Bir maç ki, bilmem nekadar bin kilometrelik bir sahada dokuz milyon delikanlı tarafından oynanıyor. Buradaki etrafında gürültü edilen bir lâstik topa mukabil orada binlerce, yüz binlerce top havada uçuyor. Hem öyle toplar ki, yere düştüğü zaman tekrar kalkmıyor; bilâkis kırk, elli kişiyi birden bütün levazım ve teçhizatı ile havaya kaldırıyor ve toprakta kırk elli kuyucu amelesinin bir haftada açamıyacağı bir kuyuyu bir anda açıyor. Fazla olarak bu maçta düdük çalarak usulsüzlükleri ihtar eden, bizzat dayak yiyeceği, bir karğaşalık anına kadar iki tarafa da hükmeden bir hakem de yok. Lâstik topla yapılan bir futbol maçında kundura ökçesinden gayri hiç bir yabancı silâh kullanılmadığı halde böyle bir arbede meydana gelir ve dört beş kişi yaralanırsa, dokuz milyonluk maçtan nasıl bir kıyamet hengâmesi meydana geleceğini bir kere göz önüne getirin ve benim Tanrıya şükretmeme hak verin.

* * *

Dokuz milyon insanın muharebesi! Kara cümlesi kuvvetli, buna mukabil işi ve gailesi az olan bir dost bir hesap yapmış. Dedi ki: «Bu dokuz milyon kişinin birer birer senin önünden geçerek elini sıkması ve her birinin bu işi iki saniyede bitirmesi lâzım gelse bu garip merasim nekadar sürer bilir misin?»

— Herhalde sabahleyin başlarsak akşamı buluruz! dedim.

— Ne söylüyorsun, diye güldü. Tam sekiz ay. Evet, tam sekiz ay bir saniye durup dinlenmeden el sıkacaksın.

Ayni arkadaş bir hesap daha yapmış. Dokuz milyon kişi birer metre fasıla ile elele vererek bir zincir teşkil ederse bu zincir tam kırk beş defa İstanbuldan Ankaraya gidip geliyormuş.

Dokuz milyon insan kaça mal olur? Kaça silâhlanır? Ne yer? Hele elinde silâhı ile azdıktan sonra nasıl bir kıyamet meydana getirir? Hakikaten akıllara, hayallere sığmıyacak şey!

Kara cümlesi kuvvetli olanlar daha başka hesaplar yaparlar, meselâ tarihin eski meşhur muharebelerile bu son Alman - Rus muharebesi hakkında grafikler meydana getirirlerse kim bilir daha ne hayret edilecek neticeler karşısında kalır. Meselâ Büyük İskenderin Hindistan seferi acaba Almanların son Rusya seferi yanında deveye nisbetle bir ağustosböceği hacmi alabilir mi?

Üç haftalık muharebedeki telefat yekûnunu bulmak için meşhur Yüz sene muharebesi ölü, yaralı ve kayıplarının sayısını acaba kaç rakamı ile dar-

Erkek — Yanınıza gelmek için nereden çıkayım?
Kız — Baştan çıkınız!..

betmek lâzımdır?

* * *

Bir arkadaş şöyle söylüyordu:

— Bazan görünürde hiç bir sebep yokken havada bir sıkıntı başlar, Hepimize bir sinirlilik, bir delilik ârız olur. Çocuklar azar, büyükler biribirimizle kavga etmiye başlarız; hattâ mevsimine göre sinekler vesair haşaratta bile bir fevkalâdelik belirir. Hava ahvalinden anlıyanlar haber verirler: «fırtına geliyor».

— Fırtına neden geliyor? diye soracak olursanız cevap yoktur. O tabiatın bizim idrakimize sığmaz bir belâ veya hastalığıdır ki, gelecektir ve bir zaman ortalığı biribirine kattıktan sonra defolup gidecektir.

Uzaklarda vahşî hayvanlar biçiminde kara kara bulutlar dolaşmıya başlar; sonra şimşekler görünür, şurada ansızın bastıran bir rüzgâr sağanağı bir iki çürük dam bacası uçurarak ufak tefek zararlar yapar, burada iri ve seyrek damlalar halinde bir yağmur, ahaliyi öteye beriye kaçırır. Bu fırtınanın birinci kısmıdır ki, bazan saatlarca yahut günlerce devam eder. Derken asıl büyük patırdıya sıra gelir. O vakit havada top arabaları gürülder, gökte binlerce sulama arabası dolaşıyormuş gibi şakır şakır seller akar, arkasından bu da kâfi gelmiyerek yıldırımlarla karışık ceviz büyüklüğünde dolular yağar, ağaçlar yıkılır, damlar uçar, denizler taşar, gemiler batar. Ondan sonra da güzel hava. Artık tabiat dediğimiz âfetin sinirleri yatışmış, vücudü yorgun düşmüş ve yüzü gülmüştür. Fakat ne çare ki, ne tarlasından, ne köyünden, ne evinden hayır kalmadıktan sonra.

Son muharebe de tıpkı bu neviden bir fırtına oldu. Evvelâ bulutlar, sonra ötede beride ufak tefek yıldırımlar, sağanaklar, dolular ve nihayet dokuz milyonluk insan selinin kim bilir kaç milyarlık malzeme ile kopardığı büyük fırtına.

Öyle görünüyordu ki, bu fırtına başka türlü hızını alamıyacaktı. Mademki insanlığın canı öyle istedi, bir müddet daha essin savursun bakalım. Eğer ondan sonra da sinirleri yatışmaz ve kırk elli senelik bir sükûnet ihtiyacı duymazsa al Allahım emanetini!

KARİKATÜR

URFA YAĞI

Kahvede gazete okunuyordu: «Fiyat mürakabe komisyonu Urfa yağı fiyatları üzerinde oynıyan bir tröstü meydana çıkarmıştır. Tröst yalnız Urfa yağı ile meşgul olduğu için Trabzon yağı fiyatını muhafaza etmiştir.»

Bu havadisi dinliyen kendi halinde saf bir adamcağız mülâhazasını şöyle söyledi:

— Allah Allah! kimmiş bu teres acaba?

★

SAZLI CIGARA

Birkaç gün evvelki gazetelerde şu havadis okundu:

«İnhisarlar idaresi satış azlığından kalın Samsun, kalın Yenice, yaldızlı ve sazlı Yalova cıgaralarını piyasadan kaldırmıştır.»

Bu havadisi okuyan cıgara tiryakilerinden biri kendi kendine söylendi: «Allah Allah, bunca senedir cıgara içerim. Kahve ve gazinonun sazlısını bilirim ama, cıgaranın sazlısına hiç ras gelmemiştim.»

★

TALİHSİZ ADAM

Kahvede bir masa başına oturmuş üç kişiden biri gazete okuyor, ötekiler dinliyordu.

Gazeteyi okuyan devam etti:

— «Haziran ayı içinde belediyece İstanbul ekmeklerinden alınarak muayene edilen 375 nümunelik ekmekten 8 i hamur çıkmıştır.»

Dinliyenlerden biri söyledi:

— 375 ekmekten yalnız sekizinin hamur çıkması büyük bir şey değildir. Belediyenin himmeti sayesinde ekmek meselesinin halledildiği anlaşılıyor. Ancak talihsizliğe bakın ki, bunca pişkin ekmek arasındaki bu sekiz hamur ekmek bir hafta sırtsırta benim fakirhaneye tesadüf etti.

Kadın — Billûr gibi bir kalbim vardır..
Erkek — Evet, bir elmas parçası ile istenilen şekil çizileblir!

AKIL HOCASI.

Bursada E. Dağdeviren:

«İrî yarı bir sporcuyum. Ufak tefek bir kızla evleneceğim. Muvafık bulmuyorlar, bir de sizin fikrinizi soruyorum.»

Cevap:

Hemen evleniniz: yedirilmesi, içirilmesi, giydirilmesi, hattâ öteye beriye nakledilmesi bile zahmetsiz olur. Felâketin küçüğünü seçmekle saadetin büyüğüne namzet olmuşsunuz, tebrik ederiz.

Erenköyünde D. Rahmetli:

«Musevilerin bukadar fazla lisan bilmelerinin sebebi nedir?»

Cevap:

Bir ihtiyat tedbiridir: bir memleketten çıkarılınca öbür memlekette, ondan da uzaklaştırılınca üçüncü, dördüncü, beşinci bir memlekette hemen tutunabilmeleri için önceden tedarikli davranıyorlar. Kafese koyacakları insanların akılları bir, dilleri ayrı olduğundan buna lüzum görüyorlar..

Bir talebe velisi imzası ile:

«Ortamektep talebelerini ikmale yetiştirmek için kurslar açılıyor da ilkmektep, yüksek mektep talebeleri için neden kurslar açılmıyor?»

Cevap:

İlkmektep talebesi çocuktur, nasıl olsa yetişecektir; yüksek mektep talebesi ne de olsa yetişmiştir; yetişicekle yetişmiş arasında bir ortamektep talebesi kalıyor, onu da böylelikle yetiştirmiye çalışıyorlar, anladınız

Kadıköyünde Atıf paşazade Çemşit:

«Kadınları teshir için başlıca vasıtalar nedir?»

Cevap:

Körpeler için mavi kâğıda kırmızı mürekkeple yazılmış aşk mektubu... Genç kızlar için plâtin nişan halkası.. Olgun kadın-

(Devamı 15 nci sayfada)

DOLAYI

Sorsalar fikrimi dünya seferinden dolayı
Düşünür, ağzımı açmam beterinden dolayı!
Daha bedbaht olanın haline atfet de nazar
Hakka şükreyle bugün kendi yerinden dolayı,
Yüzde kaç âkıli gördün bu garip âlemde
İyi bir mevkie geçmiş hünerinden dolayı?
Şu adam göklere çıkmış, bu adam düşmüşse
Birdir esbabı, azizim: kaderinden dolayı!
Böyle dehşetle bakıp titreme istikbale,
Sen de bir tahta geçersin pederinden dolayı.
Seyfi Orhon bana göndermedi son yazdığını,
Yine tebrik ederim şaheserinden dolayı.
Deniz idmanları aşkiyle yazılsan kulûbe
Boğulursun bricinden, pokerinden dolayı.
Çok mu Dîvan edebiyyatına meyletse gönül,
Yeni manzumelerin c'lvelerinden dolayı?
Eskiler gerçi biraz hazmı batî, tuzlu idi,
Yeniler ağza alınmaz biberinden dolayı!
Hastalık konduracaklar sana, el Çamdeviren,
Şi'rinin misli bulunmaz şekerinden dolayı.

ÇAMDEVİREN

Radyolar Arasında..

Komedi dram 1 pe de

Amerikan radyosu — Mihverciler tarafından tazyika uğrıyan her millet, Amerıkanın geniş kaynaklarından, azamî derecede istifade edecektir. Bu milletlerin Amerikadan yardım görebilmesi için paraya, pula ihtiyaçları yoktur. Amerikaya bir işaret etmeleri kâfidir.

İngiliz radyosu — Falan Filan hükûmeti, son günlerde, Mihvercilerin tazyıkı ile karşılaşmaktadır. Amerikanın geniş kaynaklarından azamî derecede istifade edeceğini düşünen bu hükûmet, İngilterenin bilfiil yardımını da hesaba katarak, Mihverin tazyıkına karşı koymaktadır.

Mihver radyosu — Falan Filân hükûmeti, Mihvercilerin bütün hüsnü niyetine rağmen, Mihver düşmanları ile birleşerek Mihver aleyhine bir teşebbüse girşimek niyetindedir. Bu husta sağlam vesikalara malikiz. Mihver, emniyetini tehdit eden bu suikast karşısında, hemen harekete geçmiye mecbur olmuştur.

Falan Filân radyosu — Mihver devletleri, bu sabah hudutlarımızı tecavüz ettikten sonra, bize bir nota tevdi etmişlerdir. Her nevi hukuku düvele muhalif olan bu hareketi Lahey sulh mahkemesi ile Milletler Cemiyeti nezdinde protesto eden hükûmetimiz, tecavüze karşı silâhla mukabele etmiye karar vermiştir. Amerikanın geniş kaynaklarından azamî derecede istifade edecek ve demokrasinin bütün kuvvetlerinden yardım görecek olan kahraman ordumuz Mihvercilerin elbette hakkından gelecektir.

Amerikan radyosu — Mihverciler tarafından tecavüze uğrıyan falan filân hükûmetine yapılacak yardımın şeklini tesbit etmek için bir komisyon teşkil olunmustur. Şimdilik elimizde fazla miktarda pabuç ve terlik vardır. Tayyare ve mühimmat endüstrimiz de şiddetle faaliyete geçmek üzere bulunduğundan ilk fırsatta falan filân hükûmetine külliyetli sevkiyata başlıyabileceğimizi ümit ediyoruz.

İngiliz radyosu — Tecavüze uğrıyan falan filân hükûmetine ilk yardım olmak üzere bu akşam radyomuzda mühim bir siyasî nutuk irat edilecektir.

Mihver radyosu — Ordularımız, falan filân hükûmeti kuvvetlerinin mukavemetini kırmışlardır. Hükûmet merkezine yüz kilometre kadar yaklaşmış bulunmaktadır.

Falan Filân radyosu — Zırhlı ve motorlu kuvvetlere karşı aslanca mukavemet eden ordularımız muntazam bir surette ve bir pilân dahilinde gerilemektedir. Şark mıntakasında düşman tarafından geniş bir cep açılmısa da bu cebin doldurulması için hemen faaliyete girişilmiştir. Vaziyet, ciddiyetini muhafaza etmekle beraber, fazla tehlikeli değildir.

Amerikan radyosu — Demokrasi cephesinin malzeme ve insanca yardımından emin olan falan filân hükûmeti, tecavüze şiddetle mukabele etmektedir. Teşkil edilen komisyon, yardımın şekli hakkında son kararını yarın verecektir.

İngiliz radyosu — Avcı ve bombardıman tayyareleri teşekkülümüz falan filân ordularına büyük mikyasta yardım etmekte, düşmana mühim darbeler vurmaktadır.

Mihver radyosu — Bugün falan filân hükûmetinin merkezi işgal edilmiş ve teşkil olunan yeni kabine ile sulh müzakeresine girişilmiştir.

Falan Filân radyosu — .....

Amerikan radyosu — Tam sevkiyata başlamak üzere iken falan filân devletinin mağlûp olması burada derin bir tesir bırakmıştır.

İngiliz radyosu — Falan filân devletinin istikbali tarafımızdan garanti edilmiştir. Bu akşam buna dair radyomuzda mühim bir nutuk dinliyeceksiniz.

Amerikan raydosu — Mihverciler tarafından tazyika uğrıyan her millet, Amerikanın geniş kaynaklarından, azamî derecede istifade eder ilâh... (Piyes bu suretle namütenahî devam edebilir!)

Boncuk

— Plâjda da böyle açık mı oturuyorsun?
— Sen beni ne zannediyorsun, plâjda hiç bukadar açıkta kalır mıyım!..

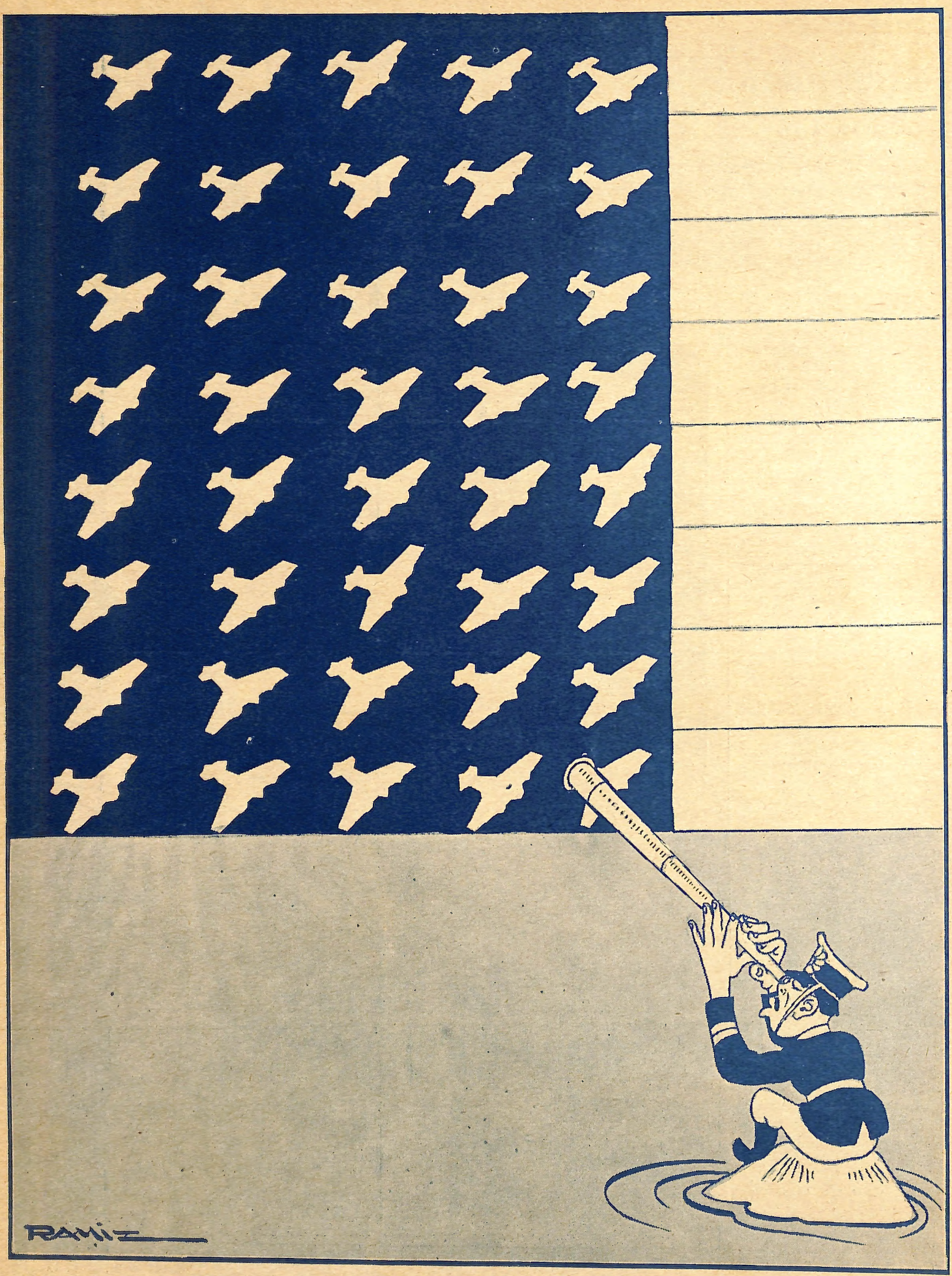

JAPONYA AMERİKAYI TARASSUT EDİYOR:

Japonya — Amerika bayrağındaki yıldızlar gözüme acayip görünmiye başladı!..

Nasıl Severler?

3

FUTBOLCU — ALTIN TOPUM!

SOFTA — İMANIM!

BAHÇIVAN — GÜLÜM!

SÜTÇÜ — KAYMAĞIM!

ANLAYIŞLI KIZ

ŞAHİNDEDEN bütün ev halkı memnundu. Ayda on iki liraya böyle hamarat, akıllı, başı yumuşak bir hizmetçi güç bulunurdu. Eve kapılandığından iki üç gün sonra bayın, bayanın, yetişkin kızları Nerimanın bütün huylarını öğrenmişti: bay, saat altında yataktan kalkar kalkmaz, kahvesini içer, saat yedide traş olur, saat sekizde kahvaltısını yapar, giderdi. Bayanın programı bir saatlik gecikme ile tatbik edilirdi. Nerimanın da sekizden evvel uyandığı görülmemişti.

İşte Şahinde bu saat başlarını birer birer zihnine kaydettikten sonra, onlar ne bekliyorlarsa, ağız açtırmadan, istetmeden önlerine götürürdü.

Bir gün bayla bayan aralarında konuştular:

— Hani bana tayyare piyangosunun birinci ikramiyesini mi, yoksa Şahindeyi mi tercih ediyorsun diye sorsalar...

— Şüphesiz Şahindeyi tercih ederdin, değil mi?

— Evet, öyle.

— Ben de senin gibi..

Şahinde bu inceliklerini yalnız ev işlerinde değil, aile işlerinde de gösteriyordu: Baya telefon eden bir kadın, bayana gelen bir yabancı mektubu, Nerimanı arıyan mektepli bir çapkın, her zaman, Şahindenin tedbirli idaresile karşılaşır, bütün ev halkı fena bir tesadüfe, büyük bir helecana tutulmadan gül gibi geçinir, giderdi.

Şahinde de vaziyetinden memnundu: Telefon eden kadını gizlice baya haber verince tahsisatı mesture faslından bir ikramiye koparır, yabancının mektubunu bayana iletince toplu bir bahşiş alır, mektepli çapkının söylediklerini Nerimana nakledince bütün pazar masrafını çıkarırdı. En kesat aylarda bile Şahinde on iki lira aylığını iki misline iblâğ etmenin yolunu bulmuştu. Bu aile nasıl Şahinde gibi bir hizmetçi bulduğundan dolayı bahtiyar ise, Şahinde de böyle bir aileye hizmetçi olduğu için mesut idi.

Bir akşam bay, sofrada, karısı ile kızına:

— Yarın İzmire kadar bir yolculuk var... Bir hafta kadar sizden ayrılmıya mecburum! demiş, derken de yan gözle Şahindeye bakmıştı.

Bayanla Neriman:

— Bu yolculuk da nereden çıktı? diye sordular.

— Bir ticaret işi, bir alış veriş... Anlatsam uzun sürer, canınız sıkılır!

— Öyle ise yolunuz açık olsun!

İşin aslını yalnız Şahinde biliyordu: o gün, bay, telefonda bir kadınla konuşmuş, ondan sonra bu ticaret yolculuğu meydana çıkmıştı. Besbelli, bay, sevgilisi ile bir haftalık kaçamak yapacaktı...

Fakat bu yolculuk evde kalanları pek fazla üzmemişti. Herhalde evdekilerin de ona göre bir hesabı vardı.

* * *

Bayın yolculukta bulunduğu bir gece, Şahinde, bahçede komşunun şoförü ile bir mehtap safası sürmüştü. Geç vakit eve dönüyordu. Anahtarla kapıyı açacağı sırada kapının aralık olduğunu hayretle gördü. Kendisi bahçeye çıkarken kapıyı kapadığını iyice hatırlıyordu. O halde, ya evden birisi bahçeye çıkmış, yahut birisi dışardan eve girmişti. Nasıl olsa evden çıkan tekrar içeri girecek, yahut eve dalan biraz sonra bahçeye çıkacaktı. Kapının aralık olması bunu gösteriyordu.

Şahinde, bir çamın altında gizlendi, bekledi.

Hakikaten, biraz sonra, çoraplarının ucuna basarak yavaşça dışarı çıkan, ceketini bohça

— Birader, insanın muharip ordulardan birine gönüllü yazılacağı geliyor...

— Hayrola, sıcaklar başına vurdu galiba?..

— Ha şunu bileydin! Kış oldu, soğuklar bastırdı mı, ver elini Mısır, Trablus. Yaz geldi, hararet otuzun üstüne çıktı mı, istikamet Baltık, Finlandiya körfezi, Şimal buz denizi. Bundan ötesi can sağlığı birader!..

gibi kolunun altına sıkıştırmış, genç bir adamın telâşlı yüzünü ayın aydınlığında gördü. Şüpheli bir adam... Fakat Şahinde hiç telâş etmeden eve girdi, odasına çıktı, rahat bir uykuya daldı.

Ertesi gün, sabahleyin, bayanın odasından bir feryat geldi:

— Elmaslarım gitti.. elmaslarım çalındı..

Komiser, hâdiseye el koydu. Sıkı bir tahkikat yapılıyordu. Evde Şahindeden başka bir yabancı olmadığından bütün şüpheler onun üstünde toplanıyordu. Son dakikaya kadar kendisini muhafaza eden Şahinde, nihayet baklayı ağzından çıkardı. O geceki hâdiseyi anlattı. Kızı dikkatle dinliyen komiser:

— Demek, gece yarısından sonra, böyle esrarengiz bir adamın evden çıktığını gördünüz? Bu adamın şeklini tarif eder misiniz? diye sordu.

— Tam kendisi.. Sayfiye hırsızı Cingöz Recai... Evelki gün hapisten çıkmıştı, dün işe başlamış... Hiç durup dinlenmeden... Peki ama, kızım, sen bu adamı görünce neden haykırmadın? Neden evi, komşuları, bekçiyi, polisi haberdar etmedin?

Hizmetçi kızardı:

— Nasıl haberdar edebilirdim? Belki bir münasebetsizlik olurdu...

— Bir hırsızı yakalatmakta ne gibi münasebetsizlik olabilir?

— Hırsız olduğunu nereden bileyim?

— Gece yarısından sonra, bu biçimde bir evden başka kim çıkabilir?

— Başka evden kim çıkar, bilmem ama, bizim evden pek âlâ baskaları çıkabilir: meselâ büyük bayanın bir ahbabı.. küçük bayanın bir tanıdığı... O da olmazsa benim şoför! **Papağan**

YAŞASIN HÜRİYET

Hapishanede ilk gecesiydi. Yemeğini yiyip gırgır testisindeki soğuk suyunu içtikten sonra tahta kerevetinin üzerine uzanmış ve sabaha kadar deliksiz bir uyku çekmişti. Sabahleyin gardiyanın anahtarla kapıyı açtığını işitince birdenbire yerinden fırladı. Büyük bir korku ile «aman Allah» diye bağırdı. Fakat sonra sakinleşerek iki avucu ile yüzünü sıvazladı, «yarabbi sana çok şükür» diye gülümsedi.

Gardiyan bu hali merak ederek sordu:

— Ne oluyorsun be adam?

— Kapı gürültüsü ile uyanınca alacaklı geldi sanarak korktum. Fakat hapishanede olduğumu hatırlayınca ferahladım. Yaşasın hüriyet!

HALKIN RAHATI

Gazetelerde okuduğumuza göre, «gerek sayfiyelerde, gerekse mahalle aralarında çalgılı kahve, gazino ve sinemaların çoğaldığı görülmüş. Belediye bu gibi yerlerdeki halkın rahatsız olup olmadığını tetkik ettirmekte imiş. Halk rahatsız oluyorsa bunların icabına bakacakmış.»

Belediye müfettişlerinin bu tahkik işini nasıl yapacaklarını merak etmemek elden gelmiyor. Akla gelen usullerden biri memurun bahçeler etrafında dolaşarak etrafa akseden seslerin nasıl bir tesir yaptığını tetkik etmesidir. Yalnız şu var ki, bu, tamamile müfettişin musiki zevkine tâbi bir keyfiyettir. Öylesi olur ki, vücudü yorgundur, keyfi bozuktur; üstelik çalgının fazlasından hoşlanmaz. Evdeki rahat yatağını sayıklıyarak kaldırımlarda sürüklenirken şöyle bir hüküm verebilir: «Hay Allah belâsını versin. Bu zırrıltı çekilir mi? Kapamalı hepsini birden. Onlar da raht, biz de.»

Buna mukabil öyle genç ve heyecanlı müfettişler de olabilir ki, tamamile tersine bir mütalea yürütür: «Yahu herifler gazinocunun eline düşmeden ve derilerini yüzdürmeden pencerelerinden besbedava musiki dinleyip eğleniyorlar. Saadetin bundan iyisi sağlık.

Maamafi belediye belki de bir anket, bir referandum usulüne müracaat eder. Memurlar kapı kapı pusulalar dağıtarak mahalle halkının bir bir reyini alırlar ki, bu herhalde daha pratik bir usuldür.

★

HANGİSİ?

Gazetelerden birinde «Meseleler» başlığı altında şöyle bir makale vardı:

«Yemek için mi yaşıyoruz? Yaşamak için mi yiyoruz?»

Bu serlevhayı okuyan biri:

— Hakikaten mühim ve halli kolay olmıyan bir mesele. dedi. «Yemek için yaşıyoruz» desek insana «yahu bu yediğin yemek için hayatın bunca mihnetine katlanılır mı? Sende hiç akıl yok mu alık herif?» derler.

«Yaşamak için yiyoruz» cevabını versek o zaman da: «hay enayi hay! bu yediğin yemekle yaşamak kabil olacağına nasıl ihtimal veriyorsun?» derler.

Hâsılı makaleyi baştan başa okumak vacip oldu. Bakalım muharrir ne cevap vermiş.

★

AT NALI

Arkadaşımla karısı hastanede karşılıklı iki yatakta, yaralar, bereler içinde yatıyorlardı.

Arkadaşımın kafası yarılmış ve sağ diz kapağı kırılmıştı. Karısı burunundan, kalçasından ve daha birçok yerlerinden yaralıydı.

— İkinize de geçmiş olsun, dedim, bu ne hal? Hususiyetinizi bilmesem aranızda bir yeni manto münakaşası geçti sanırdım.

Arkadaşım cevap verdi:

— Sorma birader. Yeni yaptığımız evin kapısına bir at nalı takmayı düşündük. Malûm ya, at nalı uğur getirir. Karım merdiveni tuttu, ben üstüne çıkarak nalı çakmıya başladım. Bu esnada nasılsa nal elimden kurtularak karımın kafasına düştü. O biçare can acısı ile merdiveni bıraktı. O zaman ben de bu doksan kiloluk vücutla ve merdivenle beraber kadıncağızın üzerine yuvarlandım. Nal bize öyle bir uğur getirdi ki..

★

NEREDEN ANLAMIŞ

Bay hizmetçiye sordu:

— Senin kocan var değil mi?

— Var efendim.

— Bu gün kendisine Kadıköy iskelesinde tesadüf ettim.

— Siz kocamı hiç görmüş müydünüz?

— Hayır, nereden göreyim?

— Öyle ise nasıl tanıdınız?

— Geçen gün kaybolan pardesümü arkasında gördüm.

★

İNANILMAZ HİKÂYE

Misafirlikte idik. Bir salon eğlencesi tertip edildi. Herkes bir hikâye söyliyecek, bunların içinde hakikate en az uygun olanın sahibine mükâfat olarak şık bir para çantası verilecekti.

Erkeklerden biri başladı:

— Vaktile bir karı koca varmış. Kadın kocasından hiç elbise parası istemez ve bu yüzden aralarında kavga çıkmazmış.

Ev sahibi:

— Kâfi, dedi. Zahmet etmeyin. Bundan daha inanılmıyacak hikâye olmaz. Çantayı kazandınız. **Kulak Misafiri**

— İki yakamı bir türlü bir araya getiremiyorum..
— Sıcaktan mı? — Yok canım, borçtan!..

geldi. Çok şükür hâlâ kim olduğumu anlıyamadılar. Geçen gün «Akba» Kitabevinde muharrirler toplaşmışlar yine bunu konuşuyorlardı. Meki Sait Esen Ertuğrul Şevketi göstererek dedi ki:

— Yahu, biliyor musunuz, Zaparta buymuş!

Şevket atıldı:

— Uzun etme, senin için söylüyorlar.

Ama söz aramızda, ikisi de mânalı mânalı ve âdeta Zapartalığı benimsiyerek gülüyorlardı. Mümtaz Faik Fenik dedi ki:

— Ne sensin, ne de sen. Ben biliyorum kim olduğunu.

Hepsi ısrar ettiler:

— Kim Allah aşkına söyle.

Mümtaz, Nurettin Artamı gösterdi ve söyledi:

— İşte bu!

Nurettin şu sözlerle işin içinden sıyrıldı:

— Bunda saklıyacak ne var. Filvaki ben evvelce Karikatüre yazıyordum. Fakat şimdi işim fazla olduğundan yazamıyorum. Sizi temin ederim ki, bu, Zaparta ben değilim.

Ve sözünü şu hikâye ile bitirdi:

— Vaktile Arnavutluk kasabalarının birinde bir sokak kahvehanesinde birkaç kişi oturuyorlarmış. Birisi yerde yatan, sözüm yabana, bir fare ölüsünü yanındakine göstererek sormuş:

— More kim öldürdü bu sıcani?

Yanındaki cevap vermiş:

— Cit more cit..

Adam suali tazelemiş:

— Kim öldürdü bu aslan?

Bu sefer yanındaki cevabı tazelemiş ve elile göğsüne vurarak:

— Babacani more babacani! demiş.

Teşbihte hata olmaz, ortadaki fare ölüsü değil ki, kaçınayım. Ama,

— Kim öldürdü bu aslani?

Desem, söz aramızda hepiniz birden:

— Babacani more babacani! diyeceğinize şüphe yok.

Ben, asıl Zaparta, köşeciğe büzülmüş kahvemi içiyordum ve benden de kimse şüphe etmiyordu. Fakat doğrusunu söyliyeyim mi, Artamın bu güzel hikâyesinden sonra bana da merak oldu; avladığım fare mi, aslan mı?

★

KABATAŞ BAYRAMI:

Kabotajın mânasını bilmiyen birisi İbrahim Necmi Dilmene sordu:

— Denizyolları idaresinin iskelesi Kabataşta olduğu için mi, deniz bayramına Kabataş bayramı diyorlar?

İbrahim Necmi çalışıyordu. Uzun uzun cevap veremezdi. Alaylı bir nükte ile herifi susturdu:

— Evet, evet.. Karayolları için de bayram yaparsak adını Haydarpaşa bayramı koyacağız.

★

ANKARANIN MEŞHUR BİR TİPİ:

O, bir tiptir. Yani onun nev'i şahsına münhasırdır. Ona sorarsanız Ankarada tanımadığı kimse yoktur. Falan filân vekiller ya mektep, ya mahalleden arkadaşı, falan banka umum müdürü dayısının kayını, filân mebus amcasının bacanağı, filân doktor Harbı Umumîden cephe arkadaşı, şu avukatla yirmi senedir senli benli ahbaptır, bu müteahhit, eski ortağıdır.

Falan dişçiyi mektebe o yazdırmış, filân gazeteciyi o sünnet ettirmiştir. Şu hariciyecinin ilk memur olurken kayıp nüfus tezkeresini o çıkartmış, bu müdürün evlenirken askı muamelesine o koşmuştur. Şunun apandisit ameliyatına o tavassut eylemiş, bunun altın dişlerinin ucuzca yapılmasına da o yardım etmiştir.

Üst dudağına yapışmış cigarası ve her vakit arkaya kaykılmış şapkası ile onu Ankara caddelerinde her saat görürsünüz. Daima çabuk yürür ve acele selâm vererek geçer. Çünkü muhakkak yine birisinin bir işine koşmaktadır.

Mültefittir. Selâmını görmezseniz, behemehal yanınıza gelir ve elini omuzunuza koyarak arkadaşça şakalaşır. Çünkü kimseyi kırmak istemez ve selâmını almadığınızdan dolayı kırıldığınıza hükmetmiştir. Bu sırada lâf olsun diye konuşur ve muhakkak bir havadis de verir:

— Aferin Hüseyine, gördün mü? Çocuk terfi etmiş.

Siz anlamazsınız, çünkü Hüseyini tanımazsınız. Fakat o, yine devam eder:

— Canım tanımadın mı, bizim Hüseyin Saip Ölmez. Ama, çocuğun hakkı doğrusu. Vallahi pek sevindim..

Herkesin işine hasbeten lillâh koşar. Cidden, hakikaten candan, yürekten, içten koşar. İşgüzardır. Cerbezelidir. Tuttuğunu koparır. Yedi düvelle barışıktır. Bir defa görüşün kırk yıllık gibi ahbap olur ve ilk görüşünde size kırk batına kadar ceddinizi saydırarak muhakkak bunlardan birisini tanır ve nihayet hasebeden, nesebeden olmazsa sıhriyetten bir ciheti taballuk bulur ve sizinle akraba çıkar.

Onu Ankarada kim tanımaz? Yahut, o bütün Türkiyede kimi tanımaz?

★

GÜYA TAMİR AMA, YENİDEN YAPILMIŞ:

İki dilciydiler, konuşuyorlardı. İsimlerini yazmıyacağım, çünkü Banguoğlu belki onlara kızar. Bunlardan biri dedi ki:

— Yahu, kongrede gramer konuşmaları Banguoğlunun grameri üzerinde yapılacaktı. Acaba üstadın grameri ne oldu?

Öteki cevap verdi:

— Evvelâ bir hikâye anlatayım: Sait Hikmet adlı bir kültür adamımız vardı. Bu zat kılık kıyametine ehemmiyet vermezdi. Her giydiği şeyi ele alınmaz bir halde idi. Bir gün bir kunduracıya gitti ve artık pek eskiyen ayakkabılarını göstererek bunların tamir edilmesini istedi.

Kunduracı ile aralarında şu muhavere geçti:

— Bunların altlarını yeniden yapmak lâzım.

— Yap.

— Üstlerinden de hayır kalmamış, oralarını da yeniden yapmak lâzım.

— Onu da yap.

Teşbihte hata olmaz. Senin anlıyacağın, bu gramerin de altını ve üstünü yeniden yaptılar.

Zaparta

Erkek — Deniz banyosundan beklediğin bir şey mi var?
Kız — Tabiî, sudan bir nişanlıya konmak istiyorum!..

KARİKATÜRÜN ANSİKLOPEDİSİ

MENBA SUYU

Tabiî kaynaklardan husule gelen nefis su. Pınarlara musluk takıldıktan sonra terkos ve elmalı çeşmeleri de bu sınıfa dahil olmuştur.

★

ADEM-İ TECAVÜZ

Ötedenberi devletlerin birbirine karşı teminatını ifade eden siyasî mukaveleler. Macarlarla Yugoslavlar bunun ebedî şeklini tecrübe etmişlerdi, altı ay sürmedi. Almanlarla Ruslar arasındaki on senelik mukavele, iki seneye varmadan, hükmünü kaybetti. Bunun için bu mukavelelerin ne hikmete mebni akdolunduğu henüz malûm değildir. Anlaşılan, mururu zamanla adem kelimesinin baş harfi silinerek demi-tecavüz şeklini alıyor, ve tecavüz deminin geldiğini zanneden iki devlet biribirine girişiyor!

lar, dedi. Ben ona öyle bir iş yaptım ki, kırk köse bir araya gelse, böyle bir işkence bulamaz. Şimdi o, bu molla kılığı ile hangi köye gitse nefretle karşılanır, kovulur. Hiç bir tarafta da hoş geldin görmez!

Köylüler birbirlerine bakışırlarken, Nasrettin sesini dikleştirdi:

— Ne sandınız, bu dünya işte böyledir, bu mübarek aylarda köyünüze bir molla uğradı mı hepiniz gâvur suratı takınıyorsunuz. Ne o.. molla köyde kalırsa, dönüşünde biraz zahire vermek gerekmiş! Geçtim, tek köyünüze uğrıyan mollaya bir sıcak çorba verin, yeter!..

Bu sırada büyük bir gürültü ile tilkinin peşine düşen delikanlılar göründü. En öndekinin elinde dört tarafı Nasrettinin cübbesi, sarığı ve kuşağı ile sarılı tilki vardı. Hayvan bazan şiddetle silkiniyor ve delikanlıyı düşürecekmiş gibi sarsıyordu.

Nasrettin onları görünce:

— Aferin size, yakaladınız mı? diye bağırdı.

Tilkiyi tutanın yanında bulunan delikanlı hiddetli bir sesle:

— Ne diye bıraktın hayvanı hoca? diye bağırdı.

Nasrettin yanına yaklaşan delikanlının gülerek omuzunu okşadı:

— Onu bana değil, sizin dayılara sor! dedi. Hele şu benim cübbem ile sarığı, kuşağı verin bir kere!

Nasrettin başına geçirdiği keçe külâhına sarığını kolaylıkla sardı, cübbesini sırtına aldı, sonra yere bıraktığı torbasını alarak yürüdü. Köylüler hayretle onun arkasından bakıyorlardı.

Nihayet biraz evvel Nasrettine çıkışan beyaz sakallı köylü dayanamadı, birkaç adım ileri yürüyerek, bağırdı:

— Hocafendi, hayrola, gidiyor musun?

Nasrettin döndü:

— Beli, gidiyorum.

— Dön gel gel hoca, hele bu geceni bizde geçir, sen çok bilmiş adamsın, sen bize lâzımsın.

Nasrettin yol yorgunluğu ile köyün baş ağası olan ihtiyar, beyaz sakallının evine gidince ilk işi bir sedire uzanıp uyumak oldu.

* * *

Fakat gece yarısına doğru kalktığı zaman yanı başında yemeğini bulamadı, halbuki o, böyle bir şeyin rüyasını bile görmüştü. Bir müddet tilkilerle boğuşmuş, yüzlercesini cansız yere sermiş ve köylüler de misafir indiği bir evde ona mükellef bir ziyafet çekmişlerdi. Sonra kuş tüyü yataklara yatırmışlar, baş ucuna gümüş tepsilerle yemekler, börekler, tatlılar koymuşlar: «kalkınca yersin!» demişlerdi. Ve işte zavallı mollamız, şimdi kalktığı zaman başı ucunda hiç bir şey bulamamıştı.

Hiddet bir anda başına vurdu. Yattığı odayı bir çıra parçası aydınlattığı için Nasrettin etrafı kolayca aradı, fakat hiç bir şey bulamadı. Yalnız bir köşede toprak bir testi içinde su vardı. Molla: «iki su bir ekmek niyetine!» diyerek kana kana içti, sonra torbasındaki kuru ekmek parçalarından birini ıslatarak yedi ve yeniden yattı.

Artık bu köyden de kendisine hayır gelmiyeceğine kanaat getirmişti. Yine yollara düşecek, yine Medine dilencileri gibi köy köy dolaşacak, sığınacak bir yer arıyacaktı. Halbuki o, yola çıkarken ne çok şeyler ümit etmişti. Hangi köye gitse eteklenerek karşılanacağını sanıyordu. Köylünün, kasabalıdan, şehirliden daha dindar olması lâzım gelmez miydi? Şu halde din adamlarına da şehirliden, kasabalıdan daha fazla kıymet ve ehemmiyet vermesi gerekti.

Halbuki Seyyit efendi de, İbrahim Sultan da ona köylünün nasıl serbest ruhlu bir insan olduğunu pekâlâ anlatmışlardı. Dağların, ovaların bu serazat insanları, gönüllerindeki Allah sevgisi için hiç bir zaman bir öğreticiye ihtiyaç görmüyorlardı. Sonra ekserisinin köyünde, yıllardanberi orada yerleşmiş imamlar vardı. Bunlar bir taraftan köy imamlığı yaparlar, bir taraftan da gidip tarlalarında çift sürerler, yemiş derlerler, kasabaya, alış verişe inerlerdi.

Nasrettin bu akşam, bütün bunları düşünürken, yine de bir türlü bu köy halkını affedemiyor; «etek dolusu altın verseler köylerinde kalmam!» diyordu.

Bu düşüncelerle başı yastıkta iken uyudu. Sabahleyin gün doğarken kalktı, şalvarını bacaklarına, cübbesini sırtına geçirdi. Sonra torbasını kalın değneğinin ucuna takarak, beyaz sakallı ihtiyarın evinden çıktı. Sokaklar tenha idi. Henüz köylüler uyanmamışlardı.

Nasrettin yol boyunca yürürken her an gerisinden çağrılacağını ümit etti. Fakat köy dışına kadar geldiği halde kimse seslenmedi. Kaderine boyun iğdi, yeniden tozlu yollara düştü. Fakir olarak dünyaya gelmenin hüznünü bir defa daha duydu. Ah, elinde birkaç kuruşu olsaydı, kendi köyüne, kendi evine nasıl serbestçe gidecekti. Ama, neylesin ki, Abdullah efendi artık ihtiyar karısını bile geçindirmekten âcizdi.

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM !!

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

AKIL HOCASI

(6 ncı sayfadan devam)

lar için de dolgun para cüzdanı!

Arnavutköyünde H. Tutum:

«İki yüz elli gram kahve dağıtmak için iki ay hazırlık yapıldı, yine dağıtma işinde intizamsızlık görüldü. Bunu ıslah etmenin çaresi?»

Cevap:

İki yüz elli gram kahve için iki ay hazırlığın kâfi gelmediği görülüyor. Anlaşılan, iki ay hazırlıktan sonra yüz yirmi beş gram kahve dağıtılabilecek. İki yüz elli gram dağıtmak için 4 ay hazırlık lâzım.

Emekli subaylardan A. Bahadır:

«Fransız Harbiye Nazırı, Fransa mandası altındaki Suriye halkından bahsederken, bunları zenci zannediyor... Bu, neye delâlet eder?»

Cevap:

Mumaileyhin gözleri kararmış, akı karadan farkedemez bir hale geldiğine delâlet eder.

Heybelide M. Tutuşur:

«Sevgilim her zaman bana ekşi yüz gösteriyor... Gülümsemesi için ne yapayım?»

Cevap:

Gıdıklamayı tecrübe ediniz. Eğer bir şamar yemezseniz muhakkak güldürürsünüz!

Bebekte bayan Pek Güzel:

«Hocam, evli misiniz, bekâr mı?»

Cevap:

Şu sual soranın bizim kaşık düşmanı olmadığına emin olsam bekârım diyeceğim!

Yeni yılda kendi ekmeğini kendisinin çıkarması lâzım geldiğini de düşündükçe terlediğini hissediyordu. Geçen yıl Akşehirli bir zengin ölmüş, ölürken de bir yıl mollaların iaşesi için medreseye para vasiyet etmişti. Ya bu yıl? Yeni yılda herkes kendi ekmeğini tedarik edecekti. Yoksa, medresede okumanın imkânı var mıydı?

— Arkası var —

YENİ ÇIKTI

CEP Doktoru

EVDE ve YOLCULUKTA
LÜZUMLU SAĞLIK BİLGİLERİ

YAZAN
Dr. NURİ ERGENE

YEDİGÜN NEŞRİYAT

Alfabe sırası ile bütün hastalıkların tarifini ve tedavisini resimleri ile birlikte anlatan bu emsiz eseri okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.
Nefis ciltli olduğu halde fiyatı yalnız 100 kuruştur. Bütün KARİKATÜR bayilerinden tedarik edebilirsiniz.
Arzu ederseniz siparişinizi doğrudan doğruya «Yedigün» Neşriyat müessesesine yapabilirsiniz. Yüz kuruş göndermek kâfidir. Posta masrafı alınmaz.

İstanbuldan Hollivuda
Macera Seyahati

Yazan: HİKMET FERİDUN

Çocukların istifadeli bir vakit geçirmeleri için ellerine verilecek kitap olmadığından şikâyet eden ana babanın ve muallimlerin sevinçle karşıladıkları bu kitap YEDİGÜN Matbaası tarafından hazırlanmış ve satışa çıkarılmıştır. Bu güzel kitapta İstanbuldan kalkıp tek başına Okyanusu aşmıya çıkan dört çocuğun Amerikaya kadar olan heyecanlı yolculuğu Hikmet Feridun'un açık ve güzel türkçesi ile çok meraklı bir şekilde anlatılmıştır. Zekâyı işlettiği kadar, istifadeyi temin eden bu müstesna eseri her Türk çocuğu okumalıdır. Fiyatı 25 kuruştur. Bayilerinize veya YEDİGÜN idarehanesine sipariş vererek derhal tedarik edebilirsiniz.

KARİKATÜR

Doktor, Tombul Teyzeye biraz zayıflaması için masaj tavsiye etti!..